

SASKAŅOTS
Profesionālās izglītības un nodarbinātības
trīspusējās sadarbības apakšpadomes
2021. gada 7. aprīlī sēdē, protokols Nr. 3.

**ŪDENSSAIMNIECĪBAS UN ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS
SPECIĀLISTA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības speciālists	Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4. PKL) (atbilst piektajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (5. LKI))
2. Profesijas nosaukums	
<p>Ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības speciālists ir specializācija profesijai: Vides speciālists, 4. PKP atbilst 5. LKI.</p> <p>Uz ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības speciālista profesiju attiecināmi vides speciālista profesijas pienākumi un uzdevumi, kā arī veicami papildu pienākumi:</p> <ol style="list-style-type: none">Ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības plānošanas, organizatorisko un būvniecības ieceres dokumentu izstrādāšana.Ūdenssaimniecības un atkritumu saimniecības tehnoloģisko procesu nodrošināšana organizācijā.	

**3. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes un attieksmes,
zināšanas un PROFESIONĀLĀS kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
3.1.	Aktualizēt ūdensapgādes sistēmu iekšējo dokumentāciju atbilstoši normatīvajam regulējumam.	<p>Piemērot jaunu normatīvo aktu vai esošo normatīvo aktu izmaiņās ieviestās prasības ūdensapgādes sistēmu darbības nodrošināšanā.</p> <p>Uzturēt ūdensapgādes sistēmu regulējošo normatīvo aktu reģistru.</p> <p>Veikt izmaiņas ūdensapgādes sistēmas iekšējos normatīvajos dokumentos.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Ūdensapgādes sistēmu reglamentējošie normatīvie akti.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Lietu nomenklatūra. Dokumentu aprites kārtība. Ūdensapgādes iekšējo dokumentu aktualizācijas kārtība. Ūdens resursu lietošanas atļauja.</p>	<p>Spēja aktualizēt ūdensapgādes sistēmu iekšējo dokumentāciju atbilstoši normatīvajam regulējumam un organizācijas darbības jomai.</p> <p align="right">5. LKI</p>
3.2.	Aktualizēt notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu iekšējo dokumentāciju atbilstoši normatīvajam regulējumam.	<p>Piemērot jaunu normatīvo aktu vai esošo normatīvo aktu izmaiņās ieviestās prasības notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu darbības nodrošināšanā.</p> <p>Uzturēt notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu regulējošo normatīvo aktu reģistru.</p> <p>Veikt izmaiņas notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu iekšējos normatīvajos dokumentos.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu reglamentējošie normatīvie akti.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu iekšējās dokumentācijas aktualizācijas kārtība. Atļauja piesārņojošās darbības veikšanai.</p>	<p>Spēja aktualizēt notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu iekšējo dokumentāciju atbilstoši normatīvajam regulējumam un organizācijas darbības jomai.</p> <p align="right">5. LKI</p>
3.3.	Aktualizēt atkritumu apsaimniekošanas iekšējo dokumentāciju atbilstoši normatīvajam regulējumam.	<p>Piemērot jaunu normatīvo aktu vai esošo normatīvo aktu izmaiņās ieviestās prasības atkritumu apsaimniekošanā.</p> <p>Uzturēt atkritumu apsaimniekošanas regulējošo normatīvo aktu reģistru.</p> <p>Veikt izmaiņas atkritumu apsaimniekošanas iekšējos normatīvajos dokumentos.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Atkritumu apsaimniekošanu reglamentējošie normatīvie akti.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Atkritumu apsaimniekošanas iekšējās dokumentācijas aktualizācijas kārtība.</p>	<p>Spēja aktualizēt atkritumu apsaimniekošanas iekšējo dokumentāciju atbilstoši normatīvajam regulējumam un organizācijas darbības jomai.</p> <p align="right">5. LKI</p>

3.4.	Izstrādāt ūdensapgādes sistēmu organizatoriskos dokumentus.	Izstrādāt ūdensapgādes sistēmas tehnoloģisko dokumentāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ūdensapgādes procesi un iekārtas. Drošības datu lapas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ūdensapgādes sistēmas tehnoloģiskā dokumentācija. Ūdensapgādes iekārtu ekspluatācijas, apkopes un remonta grafiki un kārtība. Ūdensapgādes sistēmas tīrīšanas un dezinfekcijas programma. Ūdensapgādes sistēmu darbības neatbilstības. Ārkārtas situāciju veidi.	Spēja izstrādāt ūdensapgādes sistēmu organizatorisko dokumentāciju atbilstoši organizācijas darbības jomai.	5. LKI
		Izstrādāt ūdensapgādes iekārtu ekspluatācijas, apkopes un remonta instrukcijas.			
		Izstrādāt dokumentāciju rīcībai ūdensapgādes sistēmu darbības neatbilstību gadījumā.			
		Izstrādāt dokumentāciju rīcībai ūdensapgādes sistēmu ārkārtas situācijām.			
3.5.	Izstrādāt notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu organizatoriskos dokumentus.	Izstrādāt notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas tehnoloģisko dokumentāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Notekūdeņu apsaimniekošanas shēmas un iekārtas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas tehnoloģiskā dokumentācija. Notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu elementu, iekārtu ekspluatācijas, apkopes un remonta grafiki un kārtība. Notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu darbības neatbilstības. Rīcības notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu ārkārtas situāciju gadījumā.	Spēja izstrādāt notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu organizatoriskos dokumentus atbilstoši organizācijas darbības jomai.	5. LKI
		Izstrādāt notekūdeņu apsaimniekošanas iekārtu ekspluatācijas, apkopes un remonta instrukcijas.			
		Izstrādāt dokumentāciju rīcībai notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu darbības neatbilstību gadījumā.			
		Izstrādāt dokumentāciju rīcībai notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu ārkārtas situāciju gadījumā.			
3.6.	Izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas kārtību organizācijā.	Izstrādāt bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtību organizācijā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atkritumu apsaimniekošanas plāni un atkritumu rašanās novēršana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Atkritumu klasifikācija. Atkritumu savākšana, transportēšana un uzglabāšana specializētās uzglabāšanas vietās.	Spēja izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas kārtību organizācijā.	5. LKI
		Izstrādāt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtību organizācijā.			
		Izstrādāt radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas kārtību organizācijā.			

			<p>Būvniecības atkritumu apsaimniekošanas kārtība. Inerto atkritumu apsaimniekošanas kārtība. Atkritumu šķirošana, atkārtotā izmantošana un pārstrāde, materiālu reģenerācija.</p>		
3.7.	<p>Piedalīties ūdensapgādes objektu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādē.</p>	<p>Veikt ūdensapgādes objektu būvniecības ieceres tehniskos aprēķinus.</p> <p>Noformēt ūdensapgādes objektu būvniecības ieceres dokumentācijas grafiskos materiālus.</p> <p>Veikt ūdensapgādes objektu būvniecības ieceres būvdarbu apjomu aprēķinus.</p> <p>Izstrādāt ūdensapgādes objektu būvniecības ieceres tehnisko specifikāciju.</p> <p>Izstrādāt ūdensapgādes objektu būvniecības ieceres aprakstu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Būvniecības nozari reglamentējošie normatīvie akti. Būvniecības informācijas sistēmas darbības principi. Ūdensapgādes objektu būvniecības metodes. Ūdensapgādes objektu ekspluatācija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Būvnormatīvu prasības. Rasējumu digitālās noformēšanas prasības. Mērogošana.</p>	<p>Spēja piedalīties ūdensapgādes objektu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādē.</p>	5. LKI
3.8.	<p>Piedalīties notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādē.</p>	<p>Veikt notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres tehniskos aprēķinus.</p> <p>Noformēt notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres dokumentācijas grafiskos materiālus.</p> <p>Veikt notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres būvdarbu apjomu aprēķinus.</p> <p>Izstrādāt notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres tehnisko specifikāciju.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības veikšanas metodes. Notekūdeņu apsaimniekošanas objektu ekspluatācija.</p>	<p>Spēja piedalīties notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādē.</p>	5. LKI

		Izstrādāt notekūdeņu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres aprakstu.			
3.9.	Piedalīties atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādē.	<p>Veikt atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres tehniskos aprēķinus.</p> <p>Noformēt atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres dokumentācijas grafiskos materiālus.</p> <p>Veikt atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres būvdarbu apjomu aprēķinus.</p> <p>Izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres tehnisko specifikāciju.</p> <p>Izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres aprakstu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības veikšanas metodes. Atkritumu apsaimniekošanas objektu ekspluatācija. Ietekmes uz vidi novērtējums.</p>	Spēja piedalīties sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādē.	5. LKI
3.10.	Organizēt ūdensapgādes tehnoloģiskos procesus.	<p>Plānot ūdens ieguves un sagatavošanas procesus atbilstoši patēriņam.</p> <p>Nodrošināt ūdeni sagatavošanai.</p> <p>Sagatavot dzeramo ūdeni piegādāšanai.</p> <p>Sagatavot tehnisko ūdeni piegādāšanai.</p> <p>Piegādāt sagatavoto ūdeni patērētājam.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Ūdens ieguves un sagatavošanas procesi un iekārtas. Sagatavotā ūdens kvalitātes raksturlielumi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Dzeramā un tehniskā ūdens sagatavošana. Ūdens sagatavošana ražošanas vajadzībām. Ūdensapgādes procesi. Dzeramā ūdens monitorings. Paraugu ņemšanas kārtība.</p>	Spēja organizēt ūdensapgādes tehnoloģiskos procesus.	5. LKI
3.11.		Plānot notekūdeņu savākšanu atbilstoši tīklu noslodzei.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Notekūdeņu savākšana.</p>		5. LKI

	Organizēt notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskos procesus.	Nodrošināt notekūdeņu kanalizācijas tīklu darbības nepārtrauktību. Pārraudzīt notekūdeņu attīrīšanu. Organizēt attīrīto notekūdeņu novadīšanu.	Notekūdeņu klasifikācija. Notekūdeņu raksturlielumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Notekūdeņu transportēšana kanalizācijas tīklā. Notekūdeņu pārsūkņēšana. Notekūdeņu attīrīšanas metodes.	Spēja organizēt notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskos procesus.	
3.12.	Organizēt atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģiskos procesus.	Koordinēt atkritumu savākšanu un šķirošanu to rašanās vietā. Organizēt atkritumu pārvadāšanu. Nodrošināt atkritumu uzglabāšanu. Organizēt atkritumu atkārtotu izmantošanu, apstrādi un reģenerāciju. Pārraudzīt atkritumu apglabāšanu. Uzturēt atkritumu apglabāšanas vietas pēc to slēgšanas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atkritumu veidi. Atkritumu bīstamības raksturojums. Atkritumu iepakojšanas veidi. Atkritumu loģistika. Atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Atkritumu apsaimniekošanas metodes.	Spēja organizēt atkritumu apsaimniekošanas tehnoloģiskos procesus.	5. LKI
3.13.	Pedalīties dokumentācijas izstrādē ūdensapgādes tehnoloģisko procesu pilnveidei.	Izvērtēt ūdensapgādes tehnoloģisko procesu. Identificēt ūdensapgādes tehnoloģiskā procesa nepilnības. Izstrādāt priekšlikumus ūdensapgādes tehnoloģiskā procesa pilnveidei.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ūdensapgādes procesu jaunākās tehnoloģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ūdensapgādes dzīves cikla analīze.	Spēja piedalīties dokumentācijas izstrādē ūdensapgādes tehnoloģiskā procesa pilnveidē.	5. LKI
3.14.	Pedalīties dokumentācijas izstrādē notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģisko procesu pilnveidei.	Izvērtēt notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģisko procesu. Identificēt notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskā procesa nepilnības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Notekūdeņu apsaimniekošanas procesu jaunākās tehnoloģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja piedalīties dokumentācijas izstrādē notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskā procesa pilnveidē.	5. LKI

		Izstrādāt priekšlikumus notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskā procesa pilnveidei.	Notekūdeņu apsaimniekošanas dzīves cikla analīze.		
3.15.	Piedalīties dokumentācijas izstrādē atkritumu apsaimniekošanas procesa pilnveidei.	Izvērtēt atkritumu apsaimniekošanas procesu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Atkritumu apsaimniekošanas jaunākās tehnoloģijas. Aprites ekonomikas principi atkritumu apsaimniekošanā.	Spēja piedalīties dokumentācijas izstrādē atkritumu apsaimniekošanas procesa pilnveidei.	5. LKI
		Identificēt atkritumu apsaimniekošanas procesu nepilnības.			
		Izstrādāt priekšlikumus atkritumu apsaimniekošanas procesa pilnveidei.			
3.16.	Uzraudzīt ūdensapgādes tehnoloģiskos procesus.	Nodrošināt ūdensapgādes iekārtu drošu ekspluatāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ūdensapgādes tehnoloģiskā procesa parametri. Ūdensapgādes iekārtu drošas ekspluatācijas noteikumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Personāla instruēšana. Rīcība ūdensapgādes tehnoloģiskā procesa parametru neatbilstības gadījumā.	Spēja uzraudzīt ūdensapgādes tehnoloģiskos procesus.	5. LKI
		Pārraudzīt iekārtu plānoto tehnisko apkopju un remontu veikšanu.			
		Kontrolēt ūdensapgādes tehnoloģiskos procesos iesaistītā personāla darbu.			
		Sekot līdzi ūdensapgādes tehnoloģiskā procesa parametriem.			
		Rīkoties ūdensapgādes tehnoloģiskā procesa parametru neatbilstības gadījumā.			
		Veikt izmaiņas ūdensapgādes tehnoloģiskajā procesā.			
3.17.	Uzraudzīt notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskos procesus.	Nodrošināt notekūdeņu apsaimniekošanas iekārtu drošu ekspluatāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskā procesa parametri. Notekūdeņu apsaimniekošanas iekārtu drošas ekspluatācijas noteikumi. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja uzraudzīt notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskos procesus.	5. LKI
		Pārraudzīt iekārtu plānoto tehnisko apkopju un remontu veikšanu.			
		Sekot līdzi notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskā procesa parametriem.			

		Rīkoties notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskā procesa parametru neatbilstības gadījumā, ņemot vērā iespējamo vides apdraudējumu.	Rīcība notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskā procesa parametru neatbilstības gadījumā.		
		Veikt izmaiņas notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģiskajā procesā.			
3.18.	Uzraudzīt atkritumu apsaimniekošanas procesus.	Kontrolēt bīstamo atkritumu apsaimniekošanas procesu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipi un kārtība. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipi un kārtība. Radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipi un kārtība.	Spēja uzraudzīt atkritumu apsaimniekošanas procesus.	5. LKI
		Kontrolēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas procesu.			
		Kontrolēt radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas procesu.			
3.19.	Dokumentēt ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas procesus.	Veikt ūdensapgādes tehnoloģisko procesu norises pierakstus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ūdensapgādes tehnoloģisko procesu dokumentēšanas principi. Notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģisko procesu dokumentēšanas principi. Atkritumu apsaimniekošanas dokumentēšanas kārtība.	Spēja dokumentēt ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas procesus.	5. LKI
		Veikt notekūdeņu apsaimniekošanas tehnoloģisko procesu norises pierakstus.			
		Veikt atkritumu apsaimniekošanas procesu pierakstus.			

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marita Strādere – eksperts, SIA "Baltic Oil Management" vides speciāliste; - Tatjana Reznika – eksperts, Rīgas Tehniskās universitātes Olaines Tehnoloģiju koledžas docente; - Edgars Bogdanovs – eksperts, Valsts SIA "Meliorprojekts" Hidrotehnisko būvju grupas vadītājs; - Inga Grīnfelde – eksperts, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Vides un būvinženieru fakultātes Vides un ūdenssaimniecības katedras docente; - Ivars Ķiksis – eksperts, SIA "Saltavots" direktors; - Anda Grīnfelde – moderators, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības eksperte sociāli ekonomiskajos jautājumos; - Alise Maskaļova – moderatora asistents, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <p>Dace Vīgante – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.</p>
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Una Rogule- Lazdiņa – Ekonomikas ministrija, Nozaru politikas departaments vecākā eksperte; - Linda Romele – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, iesniedzēja; - Ivars Ķiksis – SIA "Saltavots" direktors, iesniedzējs; - Tatjana Reznika – Latvijas Koledžu asociācija, RTU Olaines tehniskā koledža, eksperts; - Sandis Dejus – Biedrība "Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija" "pārstāvis, eksperts; - Dace Vīgante - Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos; - Inese Paudere –VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vadītāja.
Profesijas standarta NEP atzinums	2021.gada 6.aprīlī
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	2021.gada 7 aprīlī
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-